

TITEL

READ ME. DO YOU COPY ?

- EN UNDERSÖKNING AV LITTERÄR INTERAKTIONSDSIGN I UTSTÄLLNINGSRUMMET

(EXAMENSPROJEKT 15 HP, KONSTNÄRLIGT KANDIDATPROGRAM I DESIGN 180 HP)

AVSÄNDARE

MARIA SEIPEL

HDK, HÖGSKOLAN FÖR DESIGN OCH KONSTHANTVERK, GÖTEBORGS UNIVERSITET

VÅRTERMIN '13

GÖTEBORG

ABSTRACT

We are heading for a line, and its a fine one. This project is a dialogue between you and I; about the dialogue itself. The initial interest was to use literary text to address the visitor in the exhibition space. The purpose was to make man aware of its relation to others and narrative objects. I planned for the dialectical event in every descision. To be certain of your awareness I directed you through numerous channels; written text, signals, symbols, sound instalation, neon colour and more. I made a composition and interactive scenography only because of my eager search for your response; not a specific one, only the trace of your participation. The highlight of the exhibition event was the common experience and possibility for everyone to form an echo.

KEYWORDS

dilaogue · literary interaction design · literary scenography · exhibition space design · narrative objects · echo

dialog · litterär interaktionsdesign · litterär scenografi · utställningsrum · narrativa objekt · eko

FÖRORD

TACK!

Det var med en viss känsla jag i denna rapport sammanfattade en för mig betydande sekvens. Arbetet och på vilken grund det låg hade inte varit möjligt att genomföra utan hjälp från flera. Jag vill rikta tack till följande för meningsutbyte, kritiskt förhållningssätt, diskussion, inspiration och handledning: Julia Andréasson, Magnus Andersson, Clara Dackenberg, Elin Finnsdotter Engström, Jonas Fridén, Maja Hammarén, Pascal Prosek, mina föräldrar och andra betydande relationer. Tack för hjälpen!

INNEHÅLL

INLEDNING •	5.
MÅL	5.
ARBETETS MÅL	5.
PERSONLIGT MÅL	5.
SYFTE	5.
ARBETETS SYFTE	5.
PERSONLIGT SYFTE	5.
BAKRUND	5.
ERFARENHETER	5.
ARBETETS UPPRINNELSE	6.
FRÅGESTÄLLNINGAR	6.
AV INLEDANDE ART	6.
NÄRVARANDE I PROCESSEN	6.
AVGRÄNSNINGAR	7.
AV INLEDANDE ART	7.
NÄRVARANDE I PROCESSEN	7.
GENOMFÖRANDE •	7.
INFORMATIONSSAMLING	7.
LÄSNING	7.
URVAL	8.
ANALYS AV KANALER FÖR DIALOG	9.
INOM DET SKRIVNA ORDET	9.
UTOM ORDET	9.
IDÉ- OCH SKISSARBETE	10.
BÖRJAN	10.
NÄRMRE SLUTET	10.
RESULTAT •	11.
REDOGÖRELSE I TEXT OCH BILD	11.
FÖRKLARING	11.
VISUALISERING	12.
REFLEKTION	13.
MÖJLIGT GENOMFÖRANDE	13.
SLUTSATSER •	13.
LÅRDOMAR INFÖR FRAMTIDEN	13.
I ETT STÖRRE PERSPEKTIV	13.
LITTERATURLISTA •	14.
BILAGAOR •	15.
1	15.
2	16.

INLEDNING •

MÅL

SYFTE

BAKGRUND

ARBETETS MÅL

Mitt projektarbete var en undersökning av den litterära textformens tilltal, händelse och svar i utställningsrummet. Målet var en av utställningsbesökaren genomförd läsning där denne i situationen verkligen märkte sin egen närvaro. Allt handlade om läsarens erfarenhet och olika behandling av det fysiska verkets form- och signaluttryck samt den egna förståelsen av ett i meningar uttryckt narrativ. Projektets höjdpunkt uppmålades vara relationen till och mellan de besökare som tagit sin del av verket och utställningshändelsen. I min undersökning prioriterades och sattes gensvaret högt, viktigt blev därför hur det skulle kunna ske på ett för nästa besökare synligt sätt. Det mest frekvent uttalade målet med allting var att tala högt om den för-alltid-pågående dialogen, samt relationen till någon, förståelsen för något samt ickeförståelsen av något.

PERSONLIGT MÅL

Som personligt mål formulerade jag att jag skulle författa den narrativa texten själv. Jag önskade även uttala mig via fler kanaler än de som är det skriva ordet, för vidare uppfattning av mitt meddelande. Vad projektet önskade vid uppstart var alltså att inleda ett samtal som kunde replikeras på, på olika nivåer och med olika typer av läsglasögon. Stolt uttalade jag redan tidigt att jag under min process skulle låta känslan styra över förnuftet, det för att våga skrika än högre. Till följd av de formulerade målen blev det mer tydligt att ett eko efterfrågades av både mig och det vid tidpunkten sjösatta examensprojektet.

ARBETETS SYFTE

Arbetets syfte var att uttalat visa på dialogens kvaliteter; att allting står i relation till vartannat, att människan förhåller sig till andra än sig själv och att det ena föder något annat. Vad gällde det korta perspektivet syftade arbetet till ett första eko, ökad förståelse för den litterära dialogens deltagare samt intresse för den egna relationen till ett visst innehåll. I det långa loppet hoppades projektet liksom jag att människan skulle vara förmögen att minnas situationen och senare föra vidare sin egen uppfattning till andra i nära anslutning.

PERSONLIGT SYFTE

Personligen var syftet att synliggöra och tala om att dialogen endast är möjlig först när människan lyssnar, och sedan ges utrymme att svara. I denna examensprojektsituation var det denna gång jag som inledde samtalet, men det gjordes på grund av min tidigare relation till dig.

ERFARENHETER

Sedan länge tycker jag mycket om det skrivna ordet, och tanken på läsarens egna förståelse av det. Det är av erfarenhet jag vågar skriva att det är en av de mest uttrycksfulla kommunikationskanalerna.

Under mina studieår på HDK har jag enträget och motiverat arbetat för att synliggöra mottagaren, liksom människans del och närvaro i sin omgivning. Jag har alltid tyckt att det varit intressant att arbeta med och för kommunikation, särskilt den inre dialog människan ständigt för. Orden har legat mig nära intill, nästintill uteslutande har de varit tidigare projekts egentliga början. Formen har efterhand kommit till, och då på grund av sin förmåga att stärka eller nyansera en läsning – allt för förståelsen av innehållet i texten. Lika

INLEDNING •
BAKGRUND
FRÅGESTÄLLNINGAR

mycket som det handlat om en förståelse, har det samtidigt alltid varit viktigt att nämna oförståelsen. Vad jag menar med oförståelse är nog närmre en slags osäkerhetsrelation i en kommunikationsöverföring. Jag vågar tro att det först är i osäkerheten som läsningen, dialogen, verkligen blir till läsarens egen. Självt upplever jag att det ligger något i att inte alltid vara tydlig med vad man menar, utan istället lita till det aktiva som sker i övergången mellan två. När jag minns tidigare arbetsprocesser känner jag igen intresset för att aldrig underskatta mottagaren, utan istället skänka stor tillit till att människan med sin intelligens är förmögen att uppmärksamma något och viktigast av allt – bilda sig sin egen uppfattning.

Vid uppstarten av mitt examensprojekt bar jag också med mig erfarenheten att det är fysiskt möjligt att se till samt styra en läsning i och med olik behandling av en artefakt, som ofta blivit tidigare projekts sammanfattning vid kursavslut.

ARBETETS UPPRINNELSE

De artefakter, olika typer av läsningar som jag såg tillbaka på rymdes alla på ett mindre bord. Det kändes inte bra. Min insats upplevde jag var svag, samtidigt som jag räddade tillståndet i och med att de alla var lyckade försök till fysiska dialoger, om än bara uttalade på låg frekvens. Insikten talade om mitt grundläggande förhållande till läsningen och hur jag kunnat se till den tidigare. Jag byggde samtidigt en förväntan på vad som väntade. Det kommande hade jag all möjlighet att styra i den riktning jag önskade, och att tala osedvanligt högt om dialogen kändes från och med sammanfattningen som det mest absoluta. Jag visste vad jag skulle arbeta för, men inte hur jag skulle gå till väga. Det bestämdes att projektet skulle bli en undersökning av den högljudda dialogen inom formatet utställning. Utställningsformatet var jag oförmögen att ändra och det fanns heller inte anledning. Dialogen passade formatet väl, och jag började att se fram emot händelsen.

AV INLEDANDE ART

Vad är en dialog? Vad föder den? Vad är den tvungen – ett tilltal, någons uppmärksamhet och sedan ett svar? För vems skull? Jag tror att jag vet, men jag vet inte. Finns det ett intresse? Hör någon, lyssnar man och vem började egentligen? Vill människan ens? Är hon intresserad? Kommer hon att bry sig, efter allt som hänt? Är det nödvändigt att förstå för att kunna upprätthålla aktiviteten och sedan ge ett svar? Behövs svaret egentligen? Det sista tror jag till, men vet heller inte. Vad är ett svar? Vem söker det? Söker man?

NÄRVARANDE I PROCESSEN

Är jag förmögen att tilltala och föda en dialog utan att närvara på annat sätt än genom mitt verk? Vad har betydelse i händelsen, och vad önskar jag av den? Är det gensvaret jag önskar? Är det genomförbart att driva ett projekt utan eventuellt svar? Om ingen svarar, hur förhåller jag mig till tanken på det, när jag verkligen tror på relationen till andra. Tänk om ingen ser, eller märker – betyder det då att det aldrig inträffade, att arbetet saknade sammanhang och att relationen till det därför inte kunde hända? Ur ett designperspektiv – klarar jag att se till att besökaren svarar, om det nu är det jag vill, och hur gör jag

INLEDNING •

AVGRÄNSNINGAR

GENOMFÖRANDE •

INFORMATIONSSAMLING

det på mest spännande sätt? Är det sättet som skall vara spännande, eller är det för din eller min skull det skall ske? Jag litar till vår relation. Hoppas att du kommer att närvara, och att du lyssnar innan du säger något. Vad händer då människan lämnas utan svar? Vad är det som sker, och varför? Vem blir lidande kvar? Är höjdpunkten händelsen? Jag står och väger.

AV INLEDANDE ART

Tidigare textarbeten har bland annat uttryckt sig finstilt i böcker om många sidor. Det kändes utan tvivel avgränsande att i dem endast erbjuda en sällsam och flera timmar lång läsning; det var inte den slags avgränsning jag stod i behov av denna gång. Arbetet önskade i stället tala så pass högt och tydligt att flera skulle ha möjlighet att lyssna samtidigt, och inte vara tvungna en lång passerad tid för en någorlunda förståelig och sammanhängande uppfattning. Den narrativa höjdpunkten skulle därför avgränsas med hjälp av ett stramt urval mängd ord. Orden skulle väljas på grund av sin förmåga att sända ett visst meddelande till en mottagare.

Det strama urvalet skulle ske på grund av sin anknytning till ett tema, bland annat för att jag själv under arbetsprocessen skulle ha lättare att motivera mina ordval. Det mer koncentrerade innehåll som skulle födas planerade även minska avståndet till betraktaren och dennes plötsliga uppfattning. I dialogen önskade jag komma nära, redan från början. Den alltid inledande distansen skulle via förståelsen minska avståndet och leda till en relation. Vid formulering tilltalades jag av temaordet nödsignal, som kan förklaras som en ytterlighet av tvungen dialog där svaret är absolut avgörande i situationen. Jag hängde kvar i formuleringen.

NÄRVARANDE I PROCESSEN

Tidigt förstod jag att jag aldrig skulle hinna med allt jag önskade. Nog varje dag togs mindre beslut som ibland avgränsade arbetet. Samtidigt var de avgörande för att leda projektet i någon slags riktning. Förhoppningen om en process som rörde sig framåt närvarade alltid, och jag kunde inte sluta fråga efter mer.

LÄSNING

Sökandet efter mer fick mig att inleda arbetet med att läsa texter av andra. På ett oundvikligt sätt handlade allting om mottagaren av texten; jag tvingades positionera mig i frågan angående det jag läste, om det verkligen var texten jag läste eller om jag läste texten på vilken grund jag förstod den. Var någonstans låg sanningen och vem ägde rätten att bestämma läget? I den subjektiva övergången som handlingen innebar blandades lika delar förståelse och oförståelse. Det var tydligt ändå. Jag minns det väl. Just oförståelsen kommer jag ihåg som en orolig möjlighet för gäll uppmärksamhet och sen eftertanke.

Under arbetets inledande fas sökte jag koncentrerat efter meningen med dialogen. Jag försökte lära hur den hände i text mellan författare och läsare. Jag tog till mig åtta böcker som tillsammans diskuterade dialogen, distansen, relationen, alltings mått, osäkerhetsrelationen och annat, för projektet, aktuellt. Det var svårt att nöja sig och jag fortsatte att ropa. Ju mer jag läste desto större växte sig också oron inför löftet om att själv tilltala

utställningsbesökaren. Samtidigt förstod jag att tilltalet var grundläggande för ett samtal mellan två eller flera. Bokstavligen var uppgiften min att se till och planera för den kommande händelsen. I litteraturen framför mig sökte jag efter uppbackning som kunde föda det egna modet. Allvarets situation upplevde jag med ens, men någonstans tyckte jag om att det ekade inuti.

Varför jag väljer att i denna rapport inte lägga en kommentar invid varje utdrag är för att urvalet i sig säger något. Redan har jag sagt alldeles för mycket. Jag skall låta dig läsa. Ordningen var formatet tvungen; jag minns inte längre vad jag läste först och om det påverkade valet av nästa. Jag antar att du kommer att börja med det första.

URVAL

Varje mening skulle ha frapperat läsaren. Genom sin precision. Genom sin kraft. Och i snabb följd skulle de tillsammans bildat en kedja av lysande logik. Bénabou (2007, 26).

Världen är tvåfaldig för människan alltefter hennes tvåfaldiga hållning. Buber (2001, 7).

Relation kan bestå, också när den människa till vilken jag säger Du inte uppfattar sin egen erfarenhet. Ty Du är något mer än Du vet om. Du verkar mera och mera vederfares Duet än Det vet om. (15).

Människan blir genom Duet till ett Jag. Motparten kommer och försvinner, relationsupplevelser förtätas och löses upp och i växlingen klarnar och växer från gång till gång medvetandet hos den förblivande partnern, Jag-medvetandet. Visserligen uppträder detta Jag fortfarande endast i relationens sammanhang, i relationen till Duet. Det gör sig förnimbart som det som sträcker sig efter Duet men är något annat än detta. Men samtidigt bryter det fram allt starkare, till dess bindningen har sprängts och Jaget ett ögonblick står fritt gentemot sig självt som ett Du, för att strax åter ta sig självt i besittning och därefter medvetet träda in i relationerna. (40).

På den vägen når vi fram till insikten, att principen för människovarat inte är enkel utan tvåfaldig. Den byggs så att säga upp av två "rörelser", varvid den ena rörelsen är förutsättning för den andra. Den första kan benämnas "upprätta distans", den andra "träda i relation". Att det första momentet är en förutsättning för det andra, förstås därav, att man endast kan träda i relation till något som existerar på distanserat vis, dvs som man står inför och upplever som helt självständigt i förhållande till en själv. Buber • 2 (1997, 9).

Talaren, kommunikatören, avsänder ett meddelande. För att kunna fungera kommunikativt måste detta meddelande vara verbalt, eller möjligt att verbalisera; det krävs att avsändare och mottagare båda är bekanta med den verklighet till vilken det meddelande refererar: en gemensam kontext. Granström (2008, 82).

Det kan hända att det åligger mig att svara direkt, just till denna människa här och nu. Men det kan också hända, att det som blev mig sagt föregicks av en överföring i många led, och att jag, i min tur, skall avge mitt svar någon annanstans, någon annan gång, till någon annan, vem vet på vilket språk, och det kommer just bara an på att jag tar på mig uppdraget att svara. Under alla förhållanden har det skett, att jag tillställts ett ord, som kräver ett svar. Detta sätt att varsebli kunde kallas "bli delaktig". Buber • 2 (1997, 33).

Det egna varat omslöt med andra ord både en närvaro och en därvaro, och däremellan fanns inget band förutom det faktiska ögonblicket av övergång. Buber • 2 (1997, 43).

INOM DET SKRIVNA ORDET

Den inre dialog jag erfor vid läsningen var för projektet och det fortsatta arbetet nödvändig. Att inledande placera sig som mottagare, alltså motsatt den roll jag själv i mitt fortsatta arbete skulle ta, var meningsfullt. Jag blev absolut varse om och om igen att jag deltog, det var jag som såg till att genomföra handlingen. För om utan läsare, fanns då texten, eller den narrativa upplevelsen?

Som förväntat blandades förståelsen med oförståelsen för orden och dess från början avsedda mening. Återkommande undrade jag vem som ålades rätten att avgöra fallet. Jag väjde fram och tillbaka och började än mer förstå vikten av att nätt och jämt inte sätta ord på utgången. Jag tyckte om att läsa, och jag gillade att författa en tänkt ordning och skeende. Frågan som kvarstod efter den inledande läsveckan var naturligtvis hur jag själv skulle gå till väga när jag skrev. Jag visste inte hur det skulle sluta. Egentligen behövdes heller inte slutet utan undersökningen och jakten på något fick ordna arbetet. Det kändes som en obestämd kapploppning. Det skulle ändå sluta hos och med dig, läsaren.

UTOM ORDET

Inledande skrev jag att jag önskade uttala mig via fler kanaler än de som är det skriva ordet, för vidare uppfattning av ett meddelande. Av erfarenhet och efter att ha sett över tidigare arbeten, som vita rymdes på det lilla bordet, längtade jag verkligen efter något ljudligare och ett i färg och form starkare uttryck.

Analytiskt försökte jag föreställa mig motsatsen och lockades något otroligt av den. Kanske var det det nya formatet, utställning, som verkligen gav mig en tillåtelse att på ny grund ordna ett ramverk av förhållningsregler för hur jag skulle berätta om dialogen, och då nödsignalen allra främst. Visst var jag osäker, något väldigt, men möjligen var det just denna osäkerhet som tillät

GENOMFÖRANDE •
IDÉ- OCH SKISSARBETE

känslan att fritt ta över förnuftet i min undersökning. Jag skulle bli tvungen att arbeta annorlunda, det var allt jag behövde veta innan nästa fas.

BÖRJAN

På grund av det redan bestämda temat för dialogen i utställningsrummet samt min färska analys arbetade jag successivt för ett talande narrativ. Jag önskade mottagaren den osäkerhetsrelation jag själv alltid upplevde; jag ville inte vara ensam. Det var här allt började. Vi var två som var situationen skyldig; att lämna en dialog utan att få svar var inte att lämna den. Än orkade jag ro oss.

Jag kan inte simma.

Nödsignalen, den tvungna kommunikationen och väntan på svar drev oss ibland till vansinne. Rörelsen i och under vattnet blev för mig en metafor och bildlig förståelse av vår frusna dialog. Riktningen var svår att bestämma i relationen, också avståndet till eller från varandra. Att skrika och tala tydligt blev med ens ännu viktigare. Allt jag önskade var att du tillkännagav din del i det hela, och att du lyssnade innan du gav ett svar.

Det var min tur att tilltala. Uttryckligen gällde det att vara plötslig, att direkt varna om du hellre vill det. Det var ju bråttom. Jag visste om din begränsade tid i rummet. Jag skulle genom mitt verk och med hjälp av utställningsformatet påkalla din uppmärksamhet. För säkerhetens skull skulle du varnas på flera sätt:

Jag sökte efter orden som jag visste skulle ge en kontext

Jag sökte efter signalen som skulle få dig att se

Jag sökte distansens omvandling till relation

Jag sökte efter symbolen som tilltalade

Jag sökte efter rymden i rummet

Jag ville att du skulle söka med

Jag letade febrilt

gav inte upp

NÄRMRE SLUTET

Tecknen är i skrivande stund få kvar, jag överläter dem till resultat och slutsatser, se nästa sida:

FÖRKLARING

Jag tvingades omsätta mitt sökande, också för att kunna se arbetets progression och senare minnas det. Jag höll inte ut längre – arbetet, processen och den knappa tiden tvingade mig att börja fatta beslut.

De ord som skrevs, skrevs för att senare kunna omskrivas. Jag förhöll mig till Read me. Do you copy? både bildligt och i det litterära skrivandet. Kontexten skulle röra vid en dubbeltydig nödsituation, som den att vara på öppet hav och den att stå i dialog med någon. Texten i sig såg jag som en dialog med läsaren vid kommande utställning. Den kunde inte vara för lång, och jag ville att dramaturgin i den skulle vara läsarens egen att avgöra. Jag skrev på engelska, för den egna osäkerheten vid framställandet och för möjligheten att för fler förstå. Jag lät den läsas av andra innan jag skrev skrev om den. Se bilaga 1 för textens slutgiltiga form.

Den signalröda färgen valde jag tidigt, på grund av sin oerhörda effekt att signalera. Bakom valet låg även människans minne och redan etablerade relation till färgen. Nyansen hade också betydelse för det vita pappret, som jag tidigare använt. Tillsammans upptäckte jag att de två färgerna vibrerade. Jag övergav aldrig kombinationen.

Distansen stod inför en omvandling – den signalröda färgen syntes på avstånd. Redan där skulle en relation mellan besökare och verk inledas.

Det fanns en symbol jag tidigare låtit föda en av andra egen förståelse, en fågelbur av papper. Jag kände till dess interaktiva funktion, och människors sätt att närma sig dem mycket nära. Erfarenheten av symbolen avgjorde att den skulle ingå som en del i verkets komposition för den litterära läsningen.

Det faktum att rummet i utställningsrummet valts som format motiverade mig att modigt lita rörelsen till, och runt. Jag mindes återigen den mindre bordsytan och beslutade att gör allt annat än den i min hängning. se bild.

Jag ville att du skulle söka med. I ett sista försök att få dig att lyssna skapade jag verkets litterära tilltal också som ljudfil. Texten läses av "Agnes", ett röstläge i ett talsyntesprogram. Jag hoppas verkligen att besökaren kommer att söka, förstå och vid möjlig oförståelse minnas sitt deltagande.

Febrilt kommer jag att leta efter spår från dig. Jag kommer inte ha möjlighet att själv närvara. Dialogen mellan oss sker genom det verk jag på platsen valt att lämna. Besökarens gensvar planerades för på så sätt att det skulle kunna ske på tre olika sätt. Det för att passa fler men också för att säkra upp projektet och på vilken grund det genomfördes; det mest frekvent uttalade målet med allting var just att tala högt om den för - alltid - pågående dialogen och relationen mellan människor. Utan svaret skulle alla bli dem förutan och händelsen skulle gå förbi.

De tre planerade sätten för svar uppmanade till ett eko. Först: den ljusa utställningsytan var avsedd att man skulle gå på, och den skulle bli mer och mer smutsig efterhand. På plats skulle det visa på personers deltagande och att de varit ombord på båten. Näst: i kant med båten skulle en obestämd mängd flaskor finnas. Vid förståelsen av textnarrativet skulle man veta om sin möjlighet att i dem lägga en lapp där man i ord uttalat sin mening. Sist: för att lägga sin lapp tryggt i posten tvingades man ta kapsylen, en orange pin, med

RESULTAT •

REDOGÖRELSE I TEXT OCH BILD

REFLEKTION

MÖJLIGT GENOMFÖRANDE

sig. Relationen till andra som varit om bord skulle även märkas i det större rummet, långt från båten och läsningen.

Hur jag själv förhöll mig till svaret och min önskan om det var inte mer än bevis på någons deltagande. Jag ordade inte om ett visst svar, bara ett svar som bekräftade händelsen och att vår dialog ägt rum. Ekot, de flera svaren, var för en större publik intressant.

VISUALISERING

(SE BILAGA 2 • FÖR FORTS.)

REFLEKTION

Det har legat ett motstånd i att uppnå projektets mål, eller i förståelsen av när ett mål egentligen uppnåtts. Vem är jag att döma utgången? Som designer och avsändare av detta projekt har jag arbetat med den litterära textformens tilltal och händelse, och har därmed planerat för gensvaret i och med de avgränsningar jag gjort vid val av innehåll och på vilket sätt det kommunicerats. Tilltalet var mitt. Svaret blir ditt.

Projektets problemlösning, även höjdpunkt låg i att synliggöra utställningsbesökarens gensvar. Det var en svårighet men nog projektets allra viktigaste del; syftet i varför det genomfördes var på grund av min tidigare relation till dig och din relation till mig. Jag litade till dialogen, överföringen av information mellan oss. Jag vägrade att ensam delta. Jag litade till din vilja att uttala dig i en viss situation. Jag skulle se till den. Jag nyttjade många kommunikationskanaler i syftet att inte gå miste om din uppmärksamhet rörande dialogen, din egen roll samt relationen till andra som på platsen också tog del.

Undersökningen och arbetet för målbilden var bland det svåraste jag gjort. Redan vid val av format kände jag mig otrygg. Oroligheten gjorde ändå något särskilt med modet och jag sökte efter en högljudd händelse i utställningsrummet. Jag ställde mig tålmodig inför den egna rädslan att missuppfattas; jag ville hur som helst inte rätta ett svar. Utställningsrummet skulle vara besökarens utrymme att hävda.

Jag hade vid uppstarten av projektet formulerat att jag skulle författa det narrativa innehållet själv – det gjorde jag med uppriktigt och rättvis ansträngning. Det betydde mycket för mig, och verket. Genom att skriva själv kunde jag inte klandra någon annan för vilken ordning tecknen hamnade i. Om känslan styrde över mitt förnuft vågar jag knappt reflektera kring, hur vet jag läget och vad som bestämmer vilket? Förhållandet dem emellan kommer mig att bli en livslång romans.

RESULTAT

MÖJLIGT GENOMFÖRANDE

SLUTSATSER •

LÄRDOMAR INFÖR FRAMTIDEN

MÖJLIGT GENOMFÖRANDE

Undersökningen av litterär interaktionsdesign i utställningsrummet, hade på grund av sin utforskande karaktär kunnat tillämpas av mig eller någon annan, på en mängd olika sätt. Det är svårt att för mig döma om jag lyckats eller ej. Naturligtvis hoppas jag det. Jag har gjort mitt yttersta för att tilltala dig. Ditt gensvar blir intressant för mig, projektet och publiken.

LÄRDOMAR INFÖR FRAMTIDEN

Att modigt lita till att den egna förmågan är större i en vald osäkerhet är något jag kommer att ta med mig. Jag har utvecklats mycket i och med erfarenheten. Projektet, dess resultat och verkningar kommer för mig att bli betydande i en fortsatt progression och designdiskurs. Processen och hur jag gick till väga skiljde sig egentligen inte från tidigare projekt. Utmaningen och den största lärdomen låg i stället i arbetet med den komplexa kompositionen av de många delarna utställningsformatet efterfrågade.

I ETT STÖRRE PERSPEKTIV

Sett ur ett större sammanhang, är projektets narrativa mening alltid viktig att samtala kring. Vad vore människan utan dialogen? Den kommer alltid att vara aktuell för oss, bara vi börjar med att lyssna. Det ekar någonstans...

LITTERATURLISTA ·

Barthes, Roland
"The Pleasure och the Text"
New York: Hill and Wang, 1975

Bénabou, Marcel
"Varför jag inte har skrivit någon av mina böcker"
Malmö: Rámus förlag, 2007

Buber, Martin
"Dialogens Väsen - traktat om det dialogiska livet"
Ludvika: Dualis, 1993

Buber, Martin
"Distans och Relation - bidrag till en filosofisk antropologi"
Ludvika: Dualis, 1997

Buber, Martin
"I and Thou"
Edinburgh: T&T Clark Ltd, 1999

Buber, Martin
"Jag och Du"
Ludvika: Dualis, 2001

Granström, Helena
"Alltings mått"
Stockholm: Ruin, 2008

Granström, Helena
"Osäkerhetsrelationen"
Stockholm: Natur & Kultur, 2009

Please leave your belongings behind.

Imagine yourself on a boat. In the boat. I would like for you to sit down in the front. I can row for a while, it's ok. Everything's gonna be ok. Imagine yourself safe in the boat. You're stuck.

We're heading for a line. It's a fine line. The horizon is not even near. Is everyone ok, ok with it? (I can row for a bit longer.) Are you ok with being in the front? You are standing up? Right? I can't see, tell me! I can still row you for a while. I would like to align.

The boat can't take it anymore. It's too heavy. Please leave all your belongings and sit down. Please! The line is so very fine. It might come in two.

*A storm is building up... up, up!
and,*

down...

Help me.

Save me.

Row me.

Show me.

Say something, please.

Hello?

Read me, do you copy?

Please don't leave me up in the air!

Bip bip bip biiip biiip biiip bip bip bip

Save me.

Who will take full responsibility for the lost one? Please take a step out of the boat and make room for someone in the line behind. Continue our literary dialogue by leaving a written line behind. Everything's gonna be ok as long as you just pull something out:

What makes a dialogue? Tell everyone on that piece of paper, put it in a bottle and take an orange pin! You've now been on board.

2

2

